

●●●
Vervolg van blz. C5

Hoe je zoiets doet, een choreografie vatten in taal, verf of steen? 'Door te proberen, te falen en in dat falen een meerwaarde te scheppen', zegt Japin. 'Dat geldt niet alleen voor een schrijver maar evengoed voor een beeldend kunstenaar. Kijk maar naar de schilderijen *Totentanz der Mary Wigman* van Ernst Ludwig Kirchner, *L'acrobate bleu* van Picasso of *Acrobate* van Matisse: het gaat telkens om een interpretatie van de originele dans. Vaak is het onmogelijk om de afgebeelde bewegingen na te doen, omdat ze niet realistisch zijn. Neem nu de tekening van Léon Bakst in het begin van de tentoonstelling: kun jij je been tegen je borst klemmen terwijl je enkel op je grote teen balanceert?'

Het dichtst in de buurt komt nog de abstracte kunst, zo lijkt het wel wanneer we door het deel 'Dans en performance' van de expo wandelen. 'Jackson Pollock en zijn actionpainting: in dat klieren met verf schuilt een prachtige choreografie. Dat wist ook Yves Klein, toen hij in 1960 het lichaam van vrouwen als verfborstels gebruikte. Enig, toch?' Of hoe de danskunst de beeldende kunst inspireert. Maar ook omgekeerd gaat het op: 'Ik beweeg mijn lichaam als was het een potlood', sprak de Amerikaanse choreografe Trisha Brown in de jaren zeventig. Dus liet ze haar dansers de zwaartekracht tarten door hen horizontaal langs museummuren te laten lopen, of klemde ze al dansend houtskool in de handen en liet ze haar choreografie achter als een wit blad vol zwarte vlekken en lijnen.

Danser sa vie zou dan ook onvolledig zijn mocht het geen aandacht schenken aan de dansnotatie. Onder meer de klassieke notatie van Raoul-Auger Feuillet en het meer universele systeem van Rudolf von Laban met zijn 'labanotatie' komen aan bod. Net als de pogingen van onder meer Pierre Conté en Rudolf Benesh.

Maar de ziel van de dans vatten ze er op papier toch niet mee, die danspedagogen. Dat voorrecht lijkt weggelegd voor de danser die niet meer danste. Japin bladert in de museumwinkel nog vlug even door het dagboek van Nijinski. Hij laat de bladzijden door zijn handen glijpen als een *flip-book*. 'Zie je hoe de tekst zich versmalt van een volle bladspiegel naar een enkele kolom? Hoe de zinnen steeds dansanter worden, op het onleesbare af: 'Ik wil dat je ging / je ging en je ging / jij wilt daar niet wandelen / ik wil daar niet wandelen / goelja goelja goeljaja?' Het is wat gebeurt wanneer een danser zijn energie door een potloodpunt moet persen. Of, in de expo, een schilder zijn lichaam door een penseel, een beeldhouwer door een beitel. Of wat er gebeurt wanneer emotie zich in beweging vertaalt: 'Danser sa vie.'

'Danser sa vie. Dans en beeldende kunst in de 20ste en 21ste eeuw' in Centre Pompidou, Parijs. Nog tot 2 april 2012.

ONLINE
www.centrepompidou.fr

'L'acrobate bleu', 1929, Pablo Picasso. © Succession Picasso

Opvallen met een reuzenbalalaika. © Koen Bauters

KATZENJAMMER STELT TWEEDE CD VOOR

Kortgerokte Noorse gekte

PETER VANTYGHM

Jonge bands die willen opvallen hebben niet veel mogelijkheden. Wie veel geld heeft, kan de aandacht kopen. Wie veel vrienden heeft, kan rekenen op de sociale netwerken. Wie heel goed is, hoopt erop dat er ergens wel een deejay opmerkelijk zal zijn.

Maar de simpelste manier om op te vallen, is 'anders' te zijn. Dat veronderstelt een spel met de stijlen en de tijd, en daar is Katzenjammer erg goed in. Het Noorse meidenkwartet bracht zopas zijn langverwachte tweede cd uit en al zullen we in België nog wel even moeten wachten voor Universal daar iets mee doet, fans kunnen op de site van de groep al luisteren naar de songs en kennen ook wel de weg naar een digitale aanschaf.

Solveig Heilo, Anne Marit Bergheim, Turid Jorgensen en Marianne Sveen zijn samen al bezig van in 2005. Van in het begin waren er geen grenzen of beperkingen in wat ze wilden. 'We zijn een grenzeloze band, zowel muzikaal, visueel als mentaal', zeiden ze. Of ook: 'We zijn vier meiden die op het podium aan de slag gaan met vijftien instrumenten.'

Mix

In de Ancienne Belgique was dat eerder deze week te horen. Een enthousiast, jong publiek genoot van een groot aantal songs uit *A kiss before you go*, met enkele oudere songs. Een behoorlijk geschrift spektakel werd het, waarin Marianne Sveen als eerste de rol van animator op zich nam, maar die daarna doorgaf aan een collega. Bij Katzenjammer is er geen leider: de meiden wisselen na haast elke song hun instrumenten uit, inclusief de enorme bas-balalaika, en ze nemen alle vier om de beurt de solozang voor hun rekening. Ze hebben er geen moeite mee het ene moment te gekscheren en de volgende minuut samen een emotionele song als 'Lady Marlene' te zingen.

Een circus? Carnaval? Cabaret? Dat allemaal, en naar het einde toe kwam er met songs als 'Hey ho on the devil's back' nog een stomend luik rock-'n-roll bij dat het publiek, dat voordien wat te veel flauwe mopjes over de Belgische talentkwesie moest aanhoren, helemaal mee kreeg.

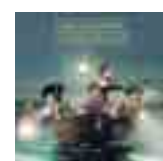
Katzenjammer – de naam betekent evenveel als 'kattengejank' – is een teken van de bloeiende creativiteit van de Scandinavische scene en van de openheid van het actuele muzikallandschap.

De band toerde de afgelopen jaar uitvoerig in Europa, Australië en Noord-Amerika en lokt daar stevast verbaasde en bewonderende reacties uit omwille van zijn unieke mix van folk, jazz, rock-'n-roll en Balkan-genres. Een Britse krant noteerde vergenoegd dat de groep als de opvolger van A-ha, een populaire Noorse popband, kon gezien worden. Wat naast de kwestie was, maar de dames waren er dik tevreden mee.

In Noorwegen beweegt wat, zoals in de meeste Europese landen. Katzenjammer citeert zelf Susanne Sundfør en Marit Larsen, maar enkel Hanne Hukkelberg is hier ietwat bekend. Dat de enen doorbreken en de anderen binnen de landgrenzen blijven, is een kwestie van originaliteit. Toen David Byrne, ex-opperhoofd van Talking Heads, hen in 2009 hoorde op de muziekbeurs South By Southwest, charterde hij hen meteen om mee te gaan naar het Bonnaroo-festival. Waarna ze in de VS een buzz werden in het online-circuit.

Op de nieuwe plaat horen we etherische popballads naast aanstekelijke countrydansnummers. De single 'Rock-paper-scissors' leunt aan bij traditionele folk, maar af en toe moet je denken aan de Andrews Sisters.

Het gaat allemaal om speelplezier. Wie gitaar kan spelen, kan ook de mandoline en de banjo opnemen en daar iets uit krijgen. Wie piano leerde spelen, kan ook een accordeon aan. Voeg er een portie joligheid aan toe en een leuk, kortgerokt imago en je hebt een band die wereldwijd aandacht wekt.

'A kiss before you go' van Katzenjammer is uit op Universal.
★★★★☆

BUZZ

HET GERUCHT GAAT DAT Katzenjammer flink wat inspiratie haalde uit de Noorse metal-scene.

WIJ VINDEN DAT Katzenjammer eigenlijk in een circusdecor zou moeten optreden.

VOER VOOR folkfans die nog steeds heimwee hebben naar The Pogues.

ALS KATZENJAMMER EEN POES ZOU ZIJN zou ze trompet spelen in het orkest van *The Aristocats*.